

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 7742
วันที่ 31 ต.ค. 2555
เวลา 16.44 น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๖๐๖๒

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงิน
แก่การก่อการร้าย พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นร่างพระราชบัญญัติ
เกี่ยวข้องการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๗๑๕ / ๕๕ วันที่ ๓๑/๑๐/๕๕
เวลา ๑๖.๕๑ ส่ง มติ
สำนักงานประชุม

เลขงานนิติ
รับที่ ๑๖ (ก) / ๑๕๕๕
วันที่ ๓๑ / ๑๐ / ๕๕
เวลา ๑๖.๕๓ น.

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๖

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับวงการเงิน
วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน
สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
และร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์
กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
ทั้งสองฉบับดังกล่าว และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลัก
ในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่
๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวสภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

(นางพรรณิภา เสริมศรี)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

- แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้
- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย” และ “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)
 - (๒) กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีอำนาจกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการฟอกเงินที่อาจเกิดจากธุรกรรมบางประเภท (เพิ่มมาตรา ๒๕ (๑/๑))
 - (๓) กำหนดมาตรการคุ้มครองพยานสำหรับผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ (เพิ่มมาตรา ๓๗/๑)
 - (๔) กำหนดให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีอำนาจเกี่ยวกับการกำกับตรวจสอบ และประเมินการรายงานการทำธุรกรรม และวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ (๓) และ (๔) และเพิ่มมาตรา ๔๐ (๓/๑))
 - (๕) กำหนดให้ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน (เพิ่มมาตรา ๔๔ วรรคสาม)
 - (๖) กำหนดให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดหรือเพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิด (เพิ่มมาตรา ๔๖/๑)
 - (๗) กำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบซึ่งมีอำนาจเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามมาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ (เพิ่มมาตรา ๖๔/๑ และมาตรา ๖๔/๒)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้กำหนดให้การกระทำความผิดอาญาร้ายแรงบางฐานความผิดเป็นความผิดมูลฐาน ส่งผลให้ผู้กระทำความผิดสามารถนำเงินและทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดมาใช้สนับสนุนการกระทำความผิดอาญาได้อีก จึงเห็นควรกำหนดความผิดมูลฐานเพิ่มเติมและกำหนดกรอบของความผิดมูลฐานให้ชัดเจน เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน นอกจากนี้ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่จะกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการฟอกเงินและเสนอแนะแนวทางเพื่อป้องกันความเสี่ยง กำหนดเรื่องมาตรการคุ้มครองพยาน เรื่องตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษที่จะได้รับเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสนับสนุนการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดหรือการดำเนินการกับทรัพย์สินเกี่ยวกับการกระทำความผิด รวมทั้งกำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับ ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
(นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

วุฒิสภาองค์พิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน
ร่าง

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) (๑๘)
(๑๙) (๒๐) และ (๒๑) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

“(๑๐) ความผิดเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกอั้งยี่ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการมีส่วนร่วม
ในองค์กรอาชญากรรมที่มีกฎหมายกำหนดเป็นความผิด

(โปรดพลิก)

(๑๑) ความผิดเกี่ยวกับการรับของโจรตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการช่วยจำหน่าย ซื้อ รับจํานำ หรือรับไว้ด้วยประการใดซึ่งทรัพย์สินที่ได้มาโดยการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการค้า

(๑๒) ความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการแปลงเงินตรา ดวงตรา แสตมป์และตัวตามประมวลกฎหมายอาญาอันมีลักษณะเป็นการค้า

(๑๓) ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการปลอมหรือการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของสินค้า หรือความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอันมีลักษณะเป็นการค้า

(๑๔) ความผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสารสิทธิ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือหนังสือเดินทางตามประมวลกฎหมายอาญาอันมีลักษณะเป็นปกติธุระหรือเพื่อการค้า

(๑๕) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางวัฒนธรรมชาติหรือสิ่งแวดลอม โดยการใช้ ยึดถือ หรือครอบครองทรัพย์สินทางวัฒนธรรมชาติหรือกระบวนกรแสวงหาประโยชน์จากทรัพย์สินทางวัฒนธรรมชาติโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันมีลักษณะเป็นการค้า

(๑๖) ความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อชีวิตหรือร่างกายจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อให้ได้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน

(๑๗) ความผิดเกี่ยวกับการหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะกรณีเพื่อเรียกหรือรับผลประโยชน์หรือเพื่อต่อรองให้ได้รับผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง

(๑๘) ความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ กรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ฉ้อโกง หรือยักยอก ตามประมวลกฎหมายอาญาอันมีลักษณะเป็นปกติธุระ

(๑๙) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด

(๒๐) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๒๑) ความผิดเกี่ยวกับอาวุธหรือเครื่องมืออุปกรณ์ของอาวุธที่ใช้หรืออาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

“ความผิดมูลฐานตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกระทำความผิดอาญานอกราชอาณาจักรซึ่งหากการกระทำความผิดนั้นได้กระทำลงในราชอาณาจักรจะเป็นความผิดมูลฐานด้วย”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย” หมายความว่า ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า กระทำขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้อง หรืออาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียวหรือหลายครั้ง และให้หมายความรวมถึงการพยายาม กระทำธุรกรรมดังกล่าวด้วย”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของบทนิยามคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน หรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน หรือความผิดฐานฟอกเงิน และให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิดมูลฐานตาม (๘) ของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” หรือการกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายด้วย”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

“(๑/๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการฟอกเงิน ที่อาจเกิดจากการทำธุรกรรมของหน่วยงานของรัฐหรือกิจการบางประเภทที่ไม่ต้องรายงานการทำธุรกรรม ตามพระราชบัญญัตินี้ และเสนอแนะแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยงดังกล่าว”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

“มาตรา ๓๗/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการธุรกรรมเห็นว่า คดีใดสมควรจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการธุรกรรมแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้มีมาตรการในการคุ้มครองบุคคลดังกล่าว โดยให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นพยานที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการธุรกรรมเสนอความเห็นด้วยว่า สมควรใช้มาตรการทั่วไปหรือมาตรการพิเศษตามกฎหมายดังกล่าวสำหรับบุคคลเหล่านั้นด้วย

ในกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือสามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด กับบุคคลดังกล่าว เพราะมีการกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาเนื่องจากการดำเนินการหรือการให้ถ้อยคำหรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้บุคคลนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อขอรับค่าตอบแทนเท่าที่จำเป็นและสมควรตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาดังกล่าว

สำนักงานอาจจัดให้มีค่าตอบแทนหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

(โปรดพลิก)

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๓) และ (๔) ของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) รับหรือส่งรายงานหรือข้อมูลเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นหรือตามข้อตกลงที่ได้จัดทำขึ้นระหว่างหน่วยงานในประเทศหรือต่างประเทศ

(๔) เก็บ รวบรวมข้อมูล สถิติ ตรวจสอบ และติดตามประเมินผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และวิเคราะห์รายงานหรือข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำธุรกรรม และประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๓/๑) ของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

“(๓/๑) กำหนดแนวทางปฏิบัติ กำกับ ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ของสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และแนวปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

“ให้ข้าราชการของสำนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ คุณภาพของงาน และการดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมโดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๔๖/๑ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐานตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อสำนักงานร้องขอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษใช้อำนาจสืบสวน สอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือเพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดให้กรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของสำนักงาน

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษโดยการเสนอแนะของเลขาธิการอาจมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานผู้หนึ่งผู้ใดเป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเพื่อปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการสืบสวน การสอบสวน และการรวบรวมพยานหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ได้

ในการปฏิบัติการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ และเลขาธิการร่วมกันกำหนด”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๔/๑ และมาตรา ๖๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๖๔/๑ ความผิดตามมาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ ที่คณะกรรมการแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบให้มีจำนวนห้าคน ประกอบด้วยเลขาธิการเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสองคน พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หนึ่งคน โดยมีข้าราชการในสำนักงานที่เลขาธิการมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบ และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวน และภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๖๔/๒ ความผิดที่เปรียบเทียบได้ตามมาตรา ๖๒ ถ้ามิได้ฟ้องต่อศาล หรือมิได้มีการเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๔/๑ ภายในสองปีนับแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ตรวจพบการกระทำความผิดและรายงานให้เลขาธิการทราบ หรือภายในห้าปีนับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ”

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

๙๗.

(นางสุภาวดี ตันตระกูล)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

สืบเนื่องจากคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action Task Force on Money laundering : FATF) กำหนดรายชื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีข้อบกพร่องเชิงยุทธศาสตร์ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เนื่องจากประเทศไทยยังขาดกฎหมายที่เป็นมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ซึ่งการกำหนดรายชื่อประเทศไทยดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินภาคธุรกิจ และภาคประชาชน ในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศ และอาจเกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยพิจารณาจากข้อสังเกตของผู้ประเมินหรือ (FATF) ซึ่งได้ประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นหลัก นอกจากนี้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ความผิดมูลฐาน (ร่างมาตรา ๓ และร่างมาตรา ๔)

(โปรดพลิก)

จากผลการประเมินของ FATF ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ประเมินระบุว่าประเทศไทย มีข้อบกพร่องด้านกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับข้อแนะนำที่ ๑^๑ ซึ่งกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน เป็นความผิดอาญาร้ายแรง และกำหนดให้ความผิดอาญาประเภทร้ายแรงที่มีโทษจำคุกอย่างน้อย มากกว่า ๖ เดือนเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน และขยายผลไปถึงการกระทำความผิดมูลฐานที่กระทำนอกประเทศด้วย ดังนี้

(๑) ความผิดมูลฐานไม่ครอบคลุมความผิดที่ร้ายแรงทั้งหมดและไม่ครอบคลุมความผิด ๑๕ ประเภท จาก ๒๐ ประเภทที่ FATF กำหนดไว้^๒ ปัจจุบันความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มีเพียง ๑๑ มูลฐาน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มประเภทความผิดมูลฐานที่ FATF กำหนดไว้ครอบคลุมความผิดทั้งสิ้น ๒๐ ประเภท^๓ โดยเพิ่มความผิดมูลฐานอีก ๑๒ ความผิดมูลฐาน ในบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน”

^๑Recommendation 1 Countries should apply the crime of money laundering to all serious offences, with a view to including the widest range of predicate offences. Predicate offences may be described by reference to all offences, or to a threshold linked either to a category of serious offences or to the penalty of imprisonment applicable to the predicate offence (threshold approach), or to a list of predicate offences, or a combination of these approaches.

(มีต่อหน้าถัดไป)

(ต่อจากเชิงอรรถข้างต้น)

Whichever approach is adopted, each country should at a minimum include a range of offences within each of the designated categories of offences.

Predicate offences for money laundering should extend to conduct that occurred in another country, which constitutes an offence in that country, and which would have constituted a predicate offence had it occurred domestically. Countries may provide that the only prerequisite is that the conduct would have constituted a predicate offence had it occurred domestically

^๒The list of domestic predicate offenses does not cover all serious offenses and it does not fully cover 14 out of the 20 designated categories of offenses.

^๓ความผิดมูลฐานที่ FATF กำหนดไว้ครอบคลุมความผิดทั้งสิ้น ๒๐ ประเภท (designated categories of offences) ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับการเข้าร่วมองค์กรอาชญากรรม ความผิดฐานก่อการร้าย รวมทั้งความผิดฐานการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย การค้ามนุษย์และการลักลอบเข้าเมือง ความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีหญิงและเด็ก ความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ความผิดเกี่ยวกับการค้าอาวุธ ความผิดเกี่ยวกับการค้าของโจรและสินค้าอื่น ความผิดเกี่ยวกับการคอร์รัปชันและการรับสินบน ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกง ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของสินค้า ความผิดเกี่ยวกับสิ่งแหวดล้อม ความผิดเกี่ยวกับการฆาตกรรมและการทำร้ายร่างกายจนทำให้เกิดอันตรายสาหัส ความผิดเกี่ยวกับการลักพาตัว การกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และการจับตัวประกัน ความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบนำเข้าสินค้า ความผิดเกี่ยวกับ

ของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ (ร่างมาตรา ๓) คือ ๑. ความผิดเกี่ยวกับการเข้าร่วมเป็นสมาชิกอั้งยี่หรือเป็นพรรคพวกชองโจรหรือการเข้าร่วมกับองค์กรอาชญากรรม ๒. ความผิดเกี่ยวกับการรับของโจรอันมีลักษณะเป็นการค้า ๓. ความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการแปลงเงินตรา ๔. ความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของสินค้า ๕. ความผิดเกี่ยวกับการใช้ ยึดถือ หรือครอบครองทรัพย์สินหรือกรรมสิทธิ์หรือการแสวงหาประโยชน์จากทรัพย์สินโดยมิชอบเฉพาะที่มีลักษณะที่เป็นการค้า ๖. ความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อชีวิตหรือร่างกายจนทำให้เกิดอันตรายสาหัส เฉพาะที่เกี่ยวกับการจัดหาผู้กระทำความผิด หรือการจ้างหรือการรับจ้างกระทำความผิดดังกล่าวอันมีลักษณะเป็นปกติธุระ ๗. ความผิดเกี่ยวกับการหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นเฉพาะกรณีเพื่อเรียกหรือรับผลประโยชน์หรือเพื่อต่อรองให้ได้รับผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง ๘. ความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ กรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ ๙. ความผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสารสิทธิ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือหนังสือเดินทาง ๑๐. ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัด ๑๑. ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และ ๑๒. ความผิดเกี่ยวกับอาวุธหรือเครื่องมืออุปกรณ์ของอาวุธที่ใช้หรืออาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงคราม

อนึ่ง เพื่อป้องกันมิให้การกระทำความผิดที่มีลักษณะไม่ร้ายแรง เช่น การลักลอบเก็บของป่าของชาวบ้าน เป็นต้น เป็นความผิดมูลฐานด้วย จึงได้กำหนดลักษณะของความผิดมูลฐานบางความผิดมูลฐานว่าจะต้องมีลักษณะที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือระบบเศรษฐกิจการคลังของประเทศ เป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม หรือมีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน ทั้งนี้ ให้กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๔ เพิ่มวรรคสามของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน”)

(๒) ความผิดมูลฐานยังไม่ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดมูลฐานที่ได้กระทำลงในต่างประเทศ^๕ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเพิ่มความในวรรคสองของบทนิยาม คำว่า

การยกยอกทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสาร ความผิดเกี่ยวกับโจรสลัด ความผิดฐานลักลอบค้าอาวุธสงคราม และความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์

(หมายเหตุ : ความผิดที่พิมพ์ด้วยตัวหนาเป็นความผิดที่กฎหมายไทยยังไม่ได้กำหนดให้เป็นความผิดมูลฐาน)

^๕Thailand’s criminal jurisdiction does not, in all instances, extend to all predicate offences that occurred in another country, which constitutes an offense in that country, and would have constituted a predicate offense had they occurred in Thailand. Notwithstanding the provisions referred to above, not all of the predicate offenses listed under the AMLA can be extended to conducts that occurred in another country. As a result, the

“ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (ร่างมาตรา ๔) ให้หมายความรวมถึงการกระทำความผิดอาญานอกราชอาณาจักรซึ่งหากการกระทำความผิดนั้นได้กระทำลงในราชอาณาจักรจะเป็นความผิดมูลฐานด้วย เพื่อให้เป็นไปตามข้อแนะนำที่ ๑ ของมาตรฐานสากล^๕ ที่กำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ ในกรณีที่มีผู้กระทำความผิดอาญาในต่างประเทศและถูกตั้งข้อหาหนึ่งซึ่งไม่ใช่ความผิดมูลฐานของประเทศไทย แล้วนำทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดเข้ามาในประเทศไทย ในกรณีนี้หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำดังกล่าวหากได้กระทำในประเทศไทย ย่อมเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ ก็ให้ถือว่าการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ด้วย ซึ่งจะมีผลทำให้ประเทศไทยสามารถใช้มาตรการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ กับทรัพย์สินดังกล่าวได้

๒.๒ การรายงานการพยายามทำธุรกรรม (attempted transaction) (ร่างมาตรา ๕)

จากผลการประเมินของ FATF ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ประเมินระบุว่าประเทศไทยมีข้อบกพร่องด้านกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับข้อแนะนำที่ ๑๓^๖ และข้อแนะนำพิเศษที่ ๔ (SR IV)^๗ ที่ต้องการให้แต่ละประเทศมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไปยัง

assessment team recommends that the AMLA be amended to make it absolutely clear that the offense of ML can be committed when any of the predicate offenses take place outside of Thailand.

“Predicate offences for money laundering should extend to conduct that occurred in another country, which constitutes an offence in that country, and which would have constituted a predicate offence had it occurred domestically.

“If a financial institution suspects or has reasonable grounds to suspect that funds are the proceeds of a criminal activity, or are related to terrorist financing, it should be required, directly by law or regulation, to report promptly its suspicions to the financial intelligence unit (FIU).

“IV. Reporting suspicious transactions related to terrorism

If financial institutions, or other businesses or entities subject to anti-money laundering obligations, suspect or have reasonable grounds to suspect that funds are linked or related to, or are to be used for terrorism, terrorist acts or by terrorist organizations, they should be required to report promptly their suspicions to the competent authorities.

หน่วยงานรับผิดชอบโดยรวมถึงการพยายามทำธุรกรรม^๕ ดังนั้น จึงได้แก้ไขบทนิยามคำว่า “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ครอบคลุมถึงการพยายามทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยด้วย

๒.๓ ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด (ร่างมาตรา ๖)

กำหนดให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหมายความรวมถึงรวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายด้วย (แก้ไขเพิ่มเติม (๑) ของบทนิยามคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด”) เพื่อให้สามารถนำมาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าวได้

๒.๔ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๗)

จากผลการประเมินของ FATF ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ประเมินระบุว่าประเทศไทยมีข้อบกพร่องด้านกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับข้อแนะนำที่ ๑๓^๖ และข้อแนะนำพิเศษที่ ๔ (SR IV)^๗ ที่ต้องการให้แต่ละประเทศมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไปยังหน่วยงานรับผิดชอบ แต่เนื่องจากกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ธุรกรรมของส่วนราชการและกิจการบางประเภทไม่ถือว่าเป็นธุรกรรมที่ต้องรายงาน ธุรกรรมดังกล่าวจึงไม่ได้รับการตรวจสอบในด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลดังกล่าว จึงกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในการกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงของธุรกรรมดังกล่าว และเสนอแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยงดังกล่าว (เพิ่มมาตรา ๒๕ (๑/๑))

๒.๕ มาตรการคุ้มครองช่วยเหลือผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูล (ร่างมาตรา ๘)

ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ อาจได้รับอันตรายได้ จึงกำหนดให้คณะกรรมการธุรกรรมแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้มีมาตรการในการคุ้มครองบุคคลดังกล่าว โดยให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นพยานที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

^๕Countries are strongly encouraged to adopt alternative (a). All suspicious transactions, including attempted transactions, should be reported regardless of the amount of the transaction. (หมายเหตุ : นำมาจากข้อแนะนำที่ ๑๓.๓ ของคู่มือการประเมินการปฏิบัติตามข้อแนะนำของ FATF (Methodology for Assessing Compliance with the FATF 40 Recommendations))

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗

ว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา (เพิ่มมาตรา ๓๗/๑) ซึ่งเป็นการคุ้มครองเช่นเดียวกับผู้ให้เบาะแสการทุจริตตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒.๖ อำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ร่างมาตรา ๙ และร่างมาตรา ๑๐)

จากผลการประเมินของ FATF ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ประเมินระบุว่าประเทศไทยมีข้อบกพร่องด้านกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับข้อแนะนำที่ ๒๓^{๓๓} โดยระบุว่าประเทศไทยยังไม่มีข้อกำหนดอย่างชัดเจนว่าหน่วยงานใดรับผิดชอบการติดตามและควบคุมให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน^{๓๒} ดังนั้น จึงกำหนดให้สำนักงาน ป.ง. มีอำนาจดังกล่าว เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๔๐ (๓/๑))

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้สำนักงาน ป.ง. มีอำนาจในการรับหรือส่งรายงานหรือข้อมูลให้กับหน่วยงานในประเทศหรือต่างประเทศตามข้อตกลงที่ได้ทำไว้กับหน่วยงานดังกล่าว และมีอำนาจวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่

^{๓๓} Countries should ensure that financial institutions are subject to adequate regulation and supervision and are effectively implementing the FATF Recommendations. Competent FATF authorities should take the necessary legal or regulatory measures to prevent criminals or their associates from holding or being the beneficial owner of a significant or controlling interest or holding a management function in a financial institution.

For financial institutions subject to the Core Principles, the regulatory and supervisory measures that apply for prudential purposes and which are also relevant to money laundering, should apply in a similar manner for anti-money laundering and terrorist financing purposes.

Other financial institutions should be licensed or registered and appropriately regulated, and subject to supervision or oversight for anti-money laundering purposes, having regard to the risk of money laundering or terrorist financing in that sector. At a minimum, businesses providing a service of money or value transfer, or of money or currency changing should be licensed or registered, and subject to effective systems for monitoring and ensuring compliance with national requirements to combat money laundering and terrorist financing.

^{๓๒} The assessors are not satisfied that there has been a clear designation of which competent authorities are responsible for ensuring that FIs comply with the AMLA.

การก่อการร้ายด้วย (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ (๓) และ (๔)) ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงาน ปปง. ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอแนะที่ ๒๖^{๓๓} ของมาตรฐานสากล

๒.๗ ค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ร่างมาตรา ๑๑)

กำหนดให้ข้าราชการของสำนักงาน ปปง. ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ คุณภาพของงาน และการดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมโดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (เพิ่มมาตรา ๔๔ วรรคสาม) ซึ่งเป็นหลักการเช่นเดียวกับตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ เนื่องจากมีลักษณะงานที่ใกล้เคียงกัน

๒.๘ อำนาจสอบสวนพิเศษ (ร่างมาตรา ๑๒)

เนื่องจากการคดีความผิดฐานฟอกเงินเป็นคดีที่ซับซ้อนและส่วนใหญ่เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมซึ่งทำให้ยากต่อการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ดังนั้น เจ้าหน้าที่จึงต้องการเครื่องมือในการสอบสวนพิเศษ เช่น การอำพราง การแฝงตัวเข้าไปในองค์กรอาชญากรรม เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐานในการดำเนินคดี โดยกำหนดให้ในกรณีจำเป็นสำนักงาน ปปง. ร้องขอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษใช้อำนาจสืบสวน สอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือเพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้ โดยอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษโดยการเสนอแนะของเลขาธิการ ปปง. อาจแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน ปปง. ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวน การสอบสวน และการรวบรวมพยานหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ (เพิ่มมาตรา ๔๖/๑)

๒.๙ การเปรียบเทียบปรับ (ร่างมาตรา ๑๓)

กำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับที่มีอำนาจเปรียบเทียบปรับสำหรับคดีความผิดที่เกี่ยวข้องกับการรายงานการทำธุรกรรมตามมาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ หรือมาตรา ๖๔ ซึ่งเป็นคดีที่ไม่ร้ายแรง จึงสมควรให้สามารถระงับคดีในชั้นของคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับได้

^{๓๓} Countries should establish a FIU that serves as a national centre for the receiving (and, as permitted, requesting), analysis and dissemination of STR and other information regarding potential money laundering or terrorist financing. The FIU should have access, directly or indirectly, on a timely basis to the financial, administrative and law enforcement information that it requires to properly undertake its functions, including the analysis of STR.

๓. ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ศึกษาข้อแนะนำและข้อแนะนำพิเศษของมาตรฐานสากลของ FATF^{๑๔} และผลการประเมินของประเทศไทยในมาตรการด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรการเชิงกฎหมายในด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่ประเทศไทยยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล มีดังนี้

(๑) ความผิดมูลฐานไม่ครอบคลุมความผิดที่ร้ายแรงทั้งหมดและไม่ครอบคลุมความผิด ๑๔ ประเภท จาก ๒๐ ประเภทที่ FATF กำหนดไว้ ข้อบกพร่องนี้ได้รับการแก้ไขแล้วตามร่างพระราชบัญญัตินี้

(๒) ความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดมูลฐานที่ได้กระทำลงในต่างประเทศ ข้อบกพร่องนี้ได้รับการแก้ไขแล้วตามร่างพระราชบัญญัตินี้

(๓) ไม่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการ CDD เช่น การกำหนดมาตรการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า กรณีลูกค้าจร การจัดระดับ

^{๑๔}The Financial Action Task Force หรือ FATF เป็นองค์การระหว่างรัฐ (inter governmental organization) ที่ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1989 (พ.ศ. ๒๕๓๒) โดยที่ประชุมสุดยอดกลุ่มประเทศจี ๗ ซึ่งมีหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering/Counter Financing of Terrorism) โดยการกำหนดมาตรฐานดังกล่าว FATF ได้จัดทำข้อแนะนำ ๔๐ ข้อ สำหรับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งครอบคลุมถึงระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและการบังคับใช้กฎหมาย ระบบการเงินและกฎเกณฑ์ทางการเงิน และความร่วมมือระหว่างประเทศ และข้อแนะนำพิเศษ ๘ ข้อ สำหรับการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายโดยข้อแนะนำดังกล่าวมีขึ้นเพื่อให้ประเทศสมาชิกหรือประเทศที่สนใจนำไปปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับข้อแนะนำ ทั้งนี้ เพื่อให้ธุรกรรมทางการเงินของแต่ละประเทศมีมาตรฐานอย่างเดียวกัน นอกจากนี้ FATF จะเป็นผู้ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินมาตรการที่จำเป็น รวมทั้งทบทวนเทคนิคการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและมาตรการต่อต้านการกระทำดังกล่าว และส่งเสริมสนับสนุนการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมให้กับทุกประเทศ ปัจจุบัน FATF มีสมาชิกทั้งหมด ๓๖ ประเทศ

ความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง การกำหนดระดับความเข้มข้นในการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดระดับความเสี่ยง ปัจจุบันได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าแล้ว จึงถือว่าสอดคล้องกับมาตรฐานสากลแล้ว

(๔) ยังไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับกับสถาบันการเงินที่กำหนดให้การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมนั้นต้องเพียงพอที่จะสามารถนำข้อมูลแต่ละธุรกรรมกลับมาใช้ใหม่เพื่อเป็นพยานหลักฐานสำหรับการฟ้องคดีอาญาและไม่มีข้อกำหนดให้สถาบันการเงินต้องสามารถส่งข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้าหรือธุรกรรมให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจได้อย่างทันท่วงที ส่วนการกำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ในคำแถลงการณ์นโยบายสำนักงาน ป.ป.ง. นั้น ไม่ถือว่าเป็นมาตรการที่มีผลบังคับตามกฎหมาย ข้อบกพร่องนี้ได้รับการแก้ไขแล้วโดยมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว

(๕) สถาบันการเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ยังไม่ครอบคลุมถึงสถาบันการเงินที่กำหนดโดย FATF กรณีนี้สามารถออกกฎกระทรวงกำหนดประเภทสถาบันการเงินเพิ่มเติมได้อยู่แล้ว ตาม (๖) ของบทนิยามคำว่า “สถาบันการเงิน”

(๖) ยังไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้สถาบันการเงินต้องรายงานกรณีมีความพยายามที่จะทำธุรกรรม (attempted transaction) ข้อบกพร่องนี้ได้รับการแก้ไขแล้วตามร่างพระราชบัญญัตินี้

(๗) ไม่มีการประเมินความเสี่ยงเรื่องการฟอกเงินในส่วนของธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นจากหน้าที่ในการรายงาน เช่น ธุรกรรมที่หน่วยงานของรัฐเป็นคู่สัญญาซึ่งผู้ประเมินเห็นว่ามีความเสี่ยงต่อการคอร์รัปชัน ข้อบกพร่องนี้ได้รับการแก้ไขแล้วตามร่างพระราชบัญญัตินี้

(๘) ไม่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าหน่วยงานใดรับผิดชอบการติดตามและควบคุมให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ข้อบกพร่องนี้ได้รับการแก้ไขแล้วตามร่างพระราชบัญญัตินี้

(๙) ไม่มีมาตรการป้องกันมิให้อาชาญากรเป็นผู้ควบคุมกิจการหรือผู้รับประโยชน์ของสถาบันการเงิน หรือเป็นผู้มีอำนาจในการจัดการสถาบันการเงินอย่างเพียงพอ กรณีตามข้อบกพร่องนี้ เห็นว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่กำกับสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องแก้ไขกฎหมายของตนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว โดยอาจกำหนดเช่นเดียวกับตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดหลักเกณฑ์ในการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจสถาบันการเงิน รวมทั้งมาตรา ๒๔ (๑๐) กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจที่จะประกาศกำหนดบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามหรือคุณสมบัติอื่นของบุคคลที่จะเป็นหรือทำหน้าที่กรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของสถาบันการเงินได้ ซึ่งต่อมามาตราแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. ๑๓/๒๕๕๔

เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ
หรือที่ปรึกษาของสถาบันการเงินเพื่อกำหนดคุณสมบัติของกรรมการของธนาคาร

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

สืบเนื่องจากคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action Task Force on Money Laundering : FATF) กำหนดรายชื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีข้อบกพร่องเชิงยุทธศาสตร์ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย เนื่องจากประเทศไทยยังขาดกฎหมายที่เป็นมาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ซึ่งการกำหนดรายชื่อประเทศไทยดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินภาคธุรกิจ และภาคประชาชน ในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศ และอาจเกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยพิจารณาจากข้อสังเกตของผู้ประเมินหรือ (FATF) ซึ่งได้ประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นหลัก นอกจากนี้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ความผิดมูลฐาน (ร่างมาตรา ๓ และร่างมาตรา ๔)

(โปรดพลิก)

จากผลการประเมินของ FATF ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ประเมินระบุว่าประเทศไทย มีข้อบกพร่องด้านกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับข้อแนะนำที่ ๑^๑ ซึ่งกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน เป็นความผิดอาญาร้ายแรง และกำหนดให้ความผิดอาญาประเภทร้ายแรงที่มีโทษจำคุกอย่างน้อย มากกว่า ๖ เดือนเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน และขยายผลไปถึงการกระทำความผิดมูลฐานที่กระทำนอกประเทศด้วย ดังนี้

(๑) ความผิดมูลฐานไม่ครอบคลุมความผิดที่ร้ายแรงทั้งหมดและไม่ครอบคลุมความผิด ๑๕ ประเภท จาก ๒๐ ประเภทที่ FATF กำหนดไว้^๒ ปัจจุบันความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีเพียง ๑๑ มูลฐาน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มประเภทความผิดมูลฐานที่ FATF กำหนดไว้ครอบคลุมความผิดทั้งสิ้น ๒๐ ประเภท^๓ โดยเพิ่มความผิดมูลฐานอีก ๑๒ ความผิดมูลฐาน ในบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน”

^๑Recommendation 1 Countries should apply the crime of money laundering to all serious offences, with a view to including the widest range of predicate offences. Predicate offences may be described by reference to all offences, or to a threshold linked either to a category of serious offences or to the penalty of imprisonment applicable to the predicate offence (threshold approach), or to a list of predicate offences, or a combination of these approaches.

(มีต่อหน้าถัดไป)

(ต่อจากเชิงอรรถข้างต้น)

Whichever approach is adopted, each country should at a minimum include a range of offences within each of the designated categories of offences.

Predicate offences for money laundering should extend to conduct that occurred in another country, which constitutes an offence in that country, and which would have constituted a predicate offence had it occurred domestically. Countries may provide that the only prerequisite is that the conduct would have constituted a predicate offence had it occurred domestically

^๒The list of domestic predicate offenses does not cover all serious offenses and it does not fully cover 14 out of the 20 designated categories of offenses.

^๓ความผิดมูลฐานที่ FATF กำหนดไว้ครอบคลุมความผิดทั้งสิ้น ๒๐ ประเภท (designated categories of offences) ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับการเข้าร่วมองค์กรอาชญากรรม ความผิดฐานก่อการร้าย รวมทั้งความผิดฐานการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย การค้ามนุษย์และการลักลอบเข้าเมือง ความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีหญิงและเด็ก ความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ความผิดเกี่ยวกับการค้าอาวุธ ความผิดเกี่ยวกับการค้าของโจรและสินค้าอื่น ความผิดเกี่ยวกับการคอร์รัปชันและการรับสินบน ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกง ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเงินตรา ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของสินค้า ความผิดเกี่ยวกับสิ่งควบคุม ความผิดเกี่ยวกับการฆาตกรรมและการทำร้ายร่างกายจนทำให้เกิดอันตรายสาหัส ความผิดเกี่ยวกับการลักพาตัว การกักขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และการจับตัวประกัน ความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบนำเข้าสินค้า ความผิดเกี่ยวกับ

ของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ (ร่างมาตรา ๓) คือ ๑. ความผิดเกี่ยวกับการเข้าร่วมเป็นสมาชิกอั้งยี่หรือเป็นพรรคพวกซ่องโจรหรือการเข้าร่วมกับองค์กรอาชญากรรม ๒. ความผิดเกี่ยวกับการรับของโจรอันมีลักษณะเป็นการค้า ๓. ความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการแปลงเงินตรา ๔. ความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของสินค้า ๕. ความผิดเกี่ยวกับการใช้ ยึดถือ หรือครอบครองทรัพย์สินสาธารณะหรือทรัพย์สินจากทรัพย์สินจากทรัพย์สินโดยมิชอบเฉพาะที่มีลักษณะที่เป็นการค้า ๖. ความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อชีวิตหรือร่างกายจนทำให้เกิดอันตรายสาหัส เฉพาะที่เกี่ยวกับการจัดหาผู้กระทำความผิด หรือการจ้างหรือการรับจ้างกระทำความผิดดังกล่าวอันมีลักษณะเป็นปกติธุระ ๗. ความผิดเกี่ยวกับการหน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่นเฉพาะกรณีเพื่อเรียกหรือรับผลประโยชน์หรือเพื่อต่อรองให้ได้รับผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง ๘. ความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ทรัพย์สินกรรโชก ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ ๙. ความผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสารสิทธิ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือหนังสือเดินทาง ๑๐. ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัด ๑๑. ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และ ๑๒. ความผิดเกี่ยวกับอาวุธหรือเครื่องมืออุปกรณ์ของอาวุธที่ใช้หรืออาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงคราม

อนึ่ง เพื่อป้องกันมิให้การกระทำความผิดที่มีลักษณะไม่ร้ายแรง เช่น การลักลอบเก็บของป่าของชาวบ้าน เป็นต้น เป็นความผิดมูลฐานด้วย จึงได้กำหนดลักษณะของความผิดมูลฐานบางความผิดมูลฐานว่าจะต้องมีลักษณะที่มีหรืออาจมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือระบบเศรษฐกิจการคลังของประเทศ เป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม หรือมีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน ทั้งนี้ ให้กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๔ เพิ่มวรรคสามของบทนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน”)

(๒) ความผิดมูลฐานยังไม่ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดมูลฐานที่ได้กระทำลงในต่างประเทศ^๕ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเพิ่มความในวรรคสองของบทนิยาม คำว่า

การยกยอกทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสาร ความผิดเกี่ยวกับโจรสลัด ความผิดฐานลักลอบค้าอาวุธสงคราม และความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์

(หมายเหตุ : ความผิดที่พิมพ์ด้วยตัวหนาเป็นความผิดที่กฎหมายไทยยังไม่ได้กำหนดให้เป็นความผิดมูลฐาน)

^๕Thailand’s criminal jurisdiction does not, in all instances, extend to all predicate offences that occurred in another country, which constitutes an offense in that country, and would have constituted a predicate offense had they occurred in Thailand. Notwithstanding the provisions referred to above, not all of the predicate offenses listed under the AMLA can be extended to conducts that occurred in another country. As a result, the

“ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ (ร่างมาตรา ๔) ให้หมายความรวมถึงการกระทำความผิดอาญาอาญาจักรซึ่งหากการกระทำความผิดนั้นได้กระทำลงในราชอาณาจักรจะเป็นความผิดมูลฐานด้วย เพื่อให้เป็นไปตามข้อแนะนำที่ ๑ ของมาตรฐานสากล^๕ ที่กำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ ในกรณีที่มีผู้กระทำความผิดอาญาในต่างประเทศและถูกตั้งข้อหาหนึ่งซึ่งไม่ใช่ความผิดมูลฐานของประเทศไทย แล้วนำทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดเข้ามาในประเทศไทย ในกรณีนี้ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำดังกล่าวหากได้กระทำในประเทศไทย ย่อมเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ ก็ให้ถือว่าการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ด้วย ซึ่งจะมีผลทำให้ประเทศไทยสามารถใช้มาตรการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ กับทรัพย์สินดังกล่าวได้

๒.๒ การรายงานการพยายามทำธุรกรรม (attempted transaction) (ร่างมาตรา ๕)

จากผลการประเมินของ FATF ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ประเมินระบุว่าประเทศไทยมีข้อบกพร่องด้านกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับข้อแนะนำที่ ๑๓^๖ และข้อแนะนำพิเศษที่ ๔ (SR IV)^๗ ที่ต้องการให้แต่ละประเทศมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไปยัง

assessment team recommends that the AMLA be amended to make it absolutely clear that the offense of ML can be committed when any of the predicate offenses take place outside of Thailand.

“Predicate offences for money laundering should extend to conduct that occurred in another country, which constitutes an offence in that country, and which would have constituted a predicate offence had it occurred domestically.

“If a financial institution suspects or has reasonable grounds to suspect that funds are the proceeds of a criminal activity, or are related to terrorist financing, it should be required, directly by law or regulation, to report promptly its suspicions to the financial intelligence unit (FIU).

“IV. Reporting suspicious transactions related to terrorism

If financial institutions, or other businesses or entities subject to anti-money laundering obligations, suspect or have reasonable grounds to suspect that funds are linked or related to, or are to be used for terrorism, terrorist acts or by terrorist organizations, they should be required to report promptly their suspicions to the competent authorities.

หน่วยงานรับผิดชอบโดยรวมถึงการพยายามทำธุรกรรม^๕ ดังนั้น จึงได้แก้ไขบทนิยามคำว่า “ธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ครอบคลุมถึงการพยายามทำธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยด้วย

๒.๓ ทริพล์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด (ร่างมาตรา ๖)

กำหนดให้ทริพล์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหมายความว่าความรวมถึงรวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำความผิดฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายด้วย (แก้ไขเพิ่มเติม (๑) ของบทนิยามคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด”) เพื่อให้สามารถนำมาตรการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าวได้

๒.๔ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๗)

จากผลการประเมินของ FATF ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ประเมินระบุว่าประเทศไทยมีข้อบกพร่องด้านกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับข้อแนะนำที่ ๑๓^๕ และข้อแนะนำพิเศษที่ ๔ (SR IV)^๖ ที่ต้องการให้แต่ละประเทศมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยไปยังหน่วยงานรับผิดชอบ แต่เนื่องจากกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้ธุรกรรมของส่วนราชการและกิจการบางประเภทไม่ถือว่าเป็นธุรกรรมที่ต้องรายงาน ธุรกรรมดังกล่าวจึงไม่ได้รับการตรวจสอบในด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลดังกล่าว จึงกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในการกำหนดนโยบายในการประเมินความเสี่ยงของธุรกรรมดังกล่าว และเสนอแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยงดังกล่าว (เพิ่มมาตรา ๒๕ (๑/๑))

๒.๕ มาตรการคุ้มครองช่วยเหลือผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูล (ร่างมาตรา ๘)

ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ อาจได้รับอันตรายได้ จึงกำหนดให้คณะกรรมการธุรกรรมแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้มีมาตรการในการคุ้มครองบุคคลดังกล่าว โดยให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นพยานที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

^๕Countries are strongly encouraged to adopt alternative (a). All suspicious transactions, including attempted transactions, should be reported regardless of the amount of the transaction. (หมายเหตุ : นำมาจากข้อแนะนำที่ ๑๓.๓ ของคู่มือการประเมินการปฏิบัติตามข้อแนะนำของ FATF (Methodology for Assessing Compliance with the FATF 40 Recommendations)

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗

ว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา (เพิ่มมาตรา ๓๗/๑) ซึ่งเป็นการคุ้มครองเช่นเดียวกับผู้ให้เบาะแสการทุจริตตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๒.๖ อำนาจหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ร่างมาตรา ๙ และร่างมาตรา ๑๐)

จากผลการประเมินของ FATF ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ประเมินระบุว่าประเทศไทยมีข้อบกพร่องด้านกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับข้อแนะนำที่ ๒๓^{๑๑} โดยระบุว่าประเทศไทยยังไม่มีข้อกำหนดอย่างชัดเจนว่าหน่วยงานใดรับผิดชอบการติดตามและควบคุมให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน^{๑๒} ดังนั้น จึงกำหนดให้สำนักงาน ป.ง. มีอำนาจดังกล่าว เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๔๐ (๓/๑))

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้สำนักงาน ป.ง. มีอำนาจในการรับหรือส่งรายงานหรือข้อมูลให้กับหน่วยงานในประเทศหรือต่างประเทศตามข้อตกลงที่ได้ทำไว้กับหน่วยงานดังกล่าว และมีอำนาจวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่

^{๑๑} Countries should ensure that financial institutions are subject to adequate regulation and supervision and are effectively implementing the FATF Recommendations. Competent FATF authorities should take the necessary legal or regulatory measures to prevent criminals or their associates from holding or being the beneficial owner of a significant or controlling interest or holding a management function in a financial institution.

For financial institutions subject to the Core Principles, the regulatory and supervisory measures that apply for prudential purposes and which are also relevant to money laundering, should apply in a similar manner for anti-money laundering and terrorist financing purposes.

Other financial institutions should be licensed or registered and appropriately regulated, and subject to supervision or oversight for anti-money laundering purposes, having regard to the risk of money laundering or terrorist financing in that sector. At a minimum, businesses providing a service of money or value transfer, or of money or currency changing should be licensed or registered, and subject to effective systems for monitoring and ensuring compliance with national requirements to combat money laundering and terrorist financing.

^{๑๒} The assessors are not satisfied that there has been a clear designation of which competent authorities are responsible for ensuring that FIs comply with the AMLA.

การก่อการร้ายด้วย (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๐ (๓) และ (๔)) ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงาน ปปง. ซึ่งเป็นไปตามข้อแนะนำที่ ๒๖^{๓๓} ของมาตรฐานสากล

๒.๗ ค่าตอบแทนพิเศษของข้าราชการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ร่างมาตรา ๑๑)

กำหนดให้ข้าราชการของสำนักงาน ปปง. ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ คุณภาพของงาน และการดำรงตนอยู่ในความยุติธรรมโดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง (เพิ่มมาตรา ๔๔ วรรคสาม) ซึ่งเป็นหลักการเช่นเดียวกับตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ เนื่องจากมีลักษณะงานที่ใกล้เคียงกัน

๒.๘ อำนาจสอบสวนพิเศษ (ร่างมาตรา ๑๒)

เนื่องจากการคดีความผิดฐานฟอกเงินเป็นคดีที่ซับซ้อนและส่วนใหญ่เป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรมซึ่งทำให้ยากต่อการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ดังนั้น เจ้าหน้าที่จึงต้องการเครื่องมือในการสอบสวนพิเศษ เช่น การอำพราง การแฝงตัวเข้าไปในองค์กรอาชญากรรม เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐานในการดำเนินคดี โดยกำหนดให้ในกรณีจำเป็นสำนักงาน ปปง. ร้องขอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษใช้อำนาจสืบสวน สอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือเพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดได้ โดยอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษโดยการเสนอแนะของเลขาธิการ ปปง. อาจแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน ปปง. ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวน การสอบสวน และการรวบรวมพยานหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ (เพิ่มมาตรา ๔๖/๑)

๒.๙ การเปรียบเทียบปรับ (ร่างมาตรา ๑๓)

กำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับที่มีอำนาจเปรียบเทียบปรับสำหรับคดีความผิดที่เกี่ยวข้องกับการรายงานการทำธุรกรรมตามมาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ หรือมาตรา ๖๔ ซึ่งเป็นคดีที่ไม่ร้ายแรง จึงสมควรให้สามารถระงับคดีในชั้นของคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับได้

^{๓๓} Countries should establish a FIU that serves as a national centre for the receiving (and, as permitted, requesting), analysis and dissemination of STR and other information regarding potential money laundering or terrorist financing. The FIU should have access, directly or indirectly, on a timely basis to the financial, administrative and law enforcement information that it requires to properly undertake its functions, including the analysis of STR.

๓. ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ศึกษาข้อแนะนำและข้อแนะนำพิเศษของมาตรฐานสากลของ FATF^{๑๔} และผลการประเมินของประเทศไทยในมาตรการด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรการเชิงกฎหมายในด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินที่ประเทศไทยยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล มีดังนี้

(๑) ความผิดมูลฐานไม่ครอบคลุมความผิดที่ร้ายแรงทั้งหมดและไม่ครอบคลุมความผิด ๑๔ ประเภท จาก ๒๐ ประเภทที่ FATF กำหนดไว้ ข้อบกพร่องนี้ได้รับการแก้ไขแล้วตามร่างพระราชบัญญัตินี้

(๒) ความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดมูลฐานที่ได้กระทำลงในต่างประเทศ ข้อบกพร่องนี้ได้รับการแก้ไขแล้วตามร่างพระราชบัญญัตินี้

(๓) ไม่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการ CDD เช่น การกำหนดมาตรการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า กรณีลูกค้าจร การจัดระดับ

^{๑๔}The Financial Action Task Force หรือ FATF เป็นองค์การระหว่างรัฐ (inter governmental organization) ที่ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1989 (พ.ศ. ๒๕๓๒) โดยที่ประชุมสุดยอดกลุ่มประเทศจี ๗ ซึ่งมีหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering/Counter Financing of Terrorism) โดยกำหนดมาตรฐานดังกล่าว FATF ได้จัดทำข้อแนะนำ ๔๐ ข้อ สำหรับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งครอบคลุมถึงระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและการบังคับใช้กฎหมาย ระบบการเงินและกฎเกณฑ์ทางการเงิน และความร่วมมือระหว่างประเทศ และข้อแนะนำพิเศษ ๙ ข้อ สำหรับการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายโดยข้อแนะนำดังกล่าวมีขึ้นเพื่อให้ประเทศสมาชิกหรือประเทศที่สนใจนำไปปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับข้อแนะนำ ทั้งนี้ เพื่อให้ธุรกรรมทางการเงินของแต่ละประเทศมีมาตรฐานอย่างเดียวกัน นอกจากนี้ FATF จะเป็นผู้ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินมาตรการที่จำเป็น รวมทั้งทบทวนเทคนิคการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและมาตรการต่อต้านการกระทำดังกล่าว และส่งเสริมสนับสนุนการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมให้กับทุกประเทศ ปัจจุบัน FATF มีสมาชิกทั้งหมด ๓๖ ประเทศ

ความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง การกำหนดระดับความเข้มข้นในการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดระดับความเสี่ยง ปัจจุบันได้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าแล้ว จึงถือว่าสอดคล้องกับมาตรฐานสากลแล้ว

(๔) ยังไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับกับสถาบันการเงินที่กำหนดให้การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมนั้นต้องเพียงพอที่จะสามารถนำข้อมูลแต่ละธุรกรรมกลับมาใช้ใหม่เพื่อเป็นพยานหลักฐานสำหรับการฟ้องคดีอาญาและไม่มีการกำหนดให้สถาบันการเงินต้องสามารถส่งข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้าหรือธุรกรรมให้กับหน่วยงานที่มีอำนาจได้อย่างทันท่วงที ส่วนการกำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ในคำแถลงการณ์นโยบายสำนักงาน ป.ง. นั้น ไม่ถือว่าเป็นมาตรการที่มีผลบังคับตามกฎหมาย ข้อบกพร่องนี้ได้รับการแก้ไขแล้วโดยมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว

(๕) สถาบันการเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินยังไม่ครอบคลุมถึงสถาบันการเงินที่กำหนดโดย FATF กรณีนี้สามารถออกกฎกระทรวงกำหนดประเภทสถาบันการเงินเพิ่มเติมได้อยู่แล้ว ตาม (๖) ของบทนิยามคำว่า “สถาบันการเงิน”

(๖) ยังไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้สถาบันการเงินต้องรายงานกรณีมีความพยายามที่จะทำธุรกรรม (attempted transaction) ข้อบกพร่องนี้ได้รับการแก้ไขแล้วตามร่างพระราชบัญญัตินี้

(๗) ไม่มีการประเมินความเสี่ยงเรื่องการฟอกเงินในส่วนของธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นจากหน้าที่ในการรายงาน เช่น ธุรกรรมที่หน่วยงานของรัฐเป็นคู่สัญญาซึ่งผู้ประเมินเห็นว่ามีความเสี่ยงต่อการคอร์รัปชัน ข้อบกพร่องนี้ได้รับการแก้ไขแล้วตามร่างพระราชบัญญัตินี้

(๘) ไม่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าหน่วยงานได้รับผิดชอบการติดตามและควบคุมให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินฯ ข้อบกพร่องนี้ได้รับการแก้ไขแล้วตามร่างพระราชบัญญัตินี้

(๙) ไม่มีมาตรการป้องกันมิให้อาชญากรเป็นผู้ควบคุมกิจการหรือผู้รับประโยชน์ของสถาบันการเงิน หรือเป็นผู้มีอำนาจในการจัดการสถาบันการเงินอย่างเพียงพอ กรณีตามข้อบกพร่องนี้เห็นว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่กำกับสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องแก้ไขกฎหมายของตนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว โดยอาจกำหนดเช่นเดียวกับตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดหลักเกณฑ์ในการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจสถาบันการเงิน รวมทั้งมาตรา ๒๔ (๑๐) กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจที่จะประกาศกำหนดบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามหรือคุณสมบัติอื่นของบุคคลที่จะเป็นหรือทำหน้าที่กรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาของสถาบันการเงินได้ ซึ่งต่อมามาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๔

(โปรดพลิก)

เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการ ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ
หรือที่ปรึกษาของสถาบันการเงินเพื่อกำหนดคุณสมบัติของกรรมการของธนาคาร

(นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จว่าณิชย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)